

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izvon Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; " 4.50
za četrt leta 1.50; " 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne osira.

EDINOST

Oglaš in oznanila se računajo po 8 nov. vsake v petju; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Oslana, javne sahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi d. listi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Okopisi se ne vračajo.

Naročnino, rek. nacije in inserate prejema upravištvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je m. z.

Osoda tržaške okolice.

Odprava proste luke in uvednje državnega užitninskega davka, kakor tudi razširjenje davčne črte globoko v okolico in pridruženje iste k mestu je že gotova stvar. Minolo soboto se je v državni zbornici izrekla o tej zadevi zadnja beseda in zakon je bil v sprejet z vsemi glasovi, razun glasov četvorice tržaških poslancev, mej katerimi je tudi naš okoličanski poslanec, g. Naberger.

Spodnja okolica je torej predana mestu in državi, da jo po svoje obtežujeta ter jej nalagata davek in pristojbine. Zaman je torej bilo vse moledovanje in vse prošnje; politično društvo "Edinost", okoličani sami, posebno pa naš okoličanski gospod drž. poslanec, uvidevši nevarnost in škodo, ki preti spodnji okolici od uvedanja državnega užitninskega davka in v bojazni, da bode država magistratu dovolila pobiranje enacij in še večjih doklad od vseh obdanih stvari, potrudili so se pravočasno, ter ukrenili vse potrebno, da nevarnost odvrnejo; slednjič se je pa v seji minole sobote g. Naberger odločno upri državnim in občinskim nameram ter hotel polajšati osodo svojih sorojakov okoličanov, za kojih blagor se že tako dolgo poteza, ali zastoj je bil ves trud, ker postava se je sprejela nespremenjena.

Posledice te postave občutimo v kratkem, kajti že prihodnji mesec jel se bode pobirati državni in občinski davek od nekaterih užitnin, mej katerimi je v prvi vrsti imenovati vino in meso. Država je bila neizprosijiva, kajti pod različnimi pretezami in jalovimi izgovori ni hotela odjenjati od zadnjega načrta, naj bi namreč užitninska črta se potezala po dosedanji colni črti, rekoč, da bi vsako drugo črto ne bilo tako lahko nadzorovati, kakor uprav to, koje zahteva ona sama. Da, gospod finančni minister se je iz prvo namerovane črte celo norčeval, trdeč,

da je potegnjena po privatnih imetjih; da nekje črta teče mej gostilno in vrtom, kjer so mize za pivce; nekje pa da se poteza preko cerkvene zakristije itd. Vse ugovarjanje tržaških poslancev ni dosti izdalo. Videlo se je pa tudi ob tej priliki, da tržaškim poslancem, trojici Luzzatto, Burgstaller in Stalitz, ni bilo resno upravljanje o potegnitvi užitninske meje dlje v okolico, ker so se proti tej nameri le malo ustavljali in še ko je naš drž. poslanec hotel srca nekoliko omečiti za ubogo okoličane, rekoč, da so se ti vsikdar odločno potegovali za avstrijstvo ob obalah Adrije ter hlabro bili proti silnim tujcem in sovražnikom, silila sta sitna Burgstaller in Stalitz v besedo, zanikajoč to in trdeč, da so to storili tudi meščani.

Ker sta se uprav ta dva poslancev nedavno potegnili za krške Jude — "avstrijske podanike" — gotovo sta to pot tudi menila pod "meščani" enake znane junake, ki v Trstu kalé javno menenje ter pretvarjajo dobro mišljenje, kolikorga je. Da se poučimo o krivici, ki se godi ubogim slovenskim okoličanom in meščanom v Trstu pod silno lahonsko nadvlado, zadosti nam je, samo enkrat pogledati v čemasti poluuradni list "Mattino", ki se štuli za pravega zastopnika avstrijanizma v Trstu. V tem listu samem nahajaš strupeno pisane napade proti nam Slovanom, da človeku kar kri zavre po žilah. In kako še le pišejo drugi pristno-italijanski listi! Ti kar mrgole hudobnih zabavljic in podlih psovki proti nam in zvito napisanih napadov proti Avstriji sploh. Glasila tržaških radikalnih Lahov slavijo v Garibaldiju in drugih protiaustrijskih veljaki največje "patrijote", izdajalce à la Oberdank kot političke mučenike; mladini sploh dajejo ti listovi potuho in italijanske nemirneže, kojih namen je odtrgati Primorsko in Trident od Avstrije, slavijo kot uzorne rodoljube. Tem čudnejši je postopanje omenjene trojice tržaških drž. poslancev, hotečih s

par besedami oprati neizbrisljiv madež, katerega dajejo mestu tržaškemu uprav zgoraj omenjeni činitelji: madež protiaustrijanizma.

Ali zadosti o tem. G. Naberger je prav storil, da ni tem gospodom dajal podrobnejših odgovorov ter jih s tem prisilil k molku. Iz tega slučaja nam je zopet razvidno, kako preži hudobna gospoda na našega poslanca celo na Dunaji, hoteč ga spraviti ob veljavo. Vendar je pa dosedaj mnogo več veljal glas g. N. ki deluje, kakor mu pamet in srce velita, nego njih, ki plešejo, kakor jim ukazujejo tržaški židovski časopisi in kapitalisti. Da ni mogel to pot g. N. koristiti svojim volilcem, kakor bi bilo želeli ni sam kriv, temveč vladajoče okolnosti, vladina moč in državna korist. Glas njegov, kakor tudi glasovi vseh treh trž. drž. poslancev, izdali so le toliko, da je vlada privolila v znižanje užitninskega tarifa za prvih pet let in to: prvo leto za 25%, drugo 20 od sto, tretje 15 od sto, četrto 10 od sto in peto leto 5 od sto; poleg tega se je dovolilo onim okoličanom, ki imajo svoja posestva v užitninski črti, da ne bodo plačevali davka od onega vina, ki ga sami doma porabijo, od ostalega pa samo tedaj, kader ga začno točiti.

Doseglo se je torej vsaj to po prizadetji g. Nabergerja.

Osoda spodnje okolice je tedaj zakonito določena. Vino bode podvrženo davku 4 kr. od litra za državo. Ker so se dovolile omenjene olajšave, bil bi ta davek manjši od sedanjega. Ali temu ne bo tako. Poleg državnega daca pobirala bo občina od vsacega hektolitra vina še 4 gl. 80 kr. doklade in vrhu tega še točarino v znesku 25 od sto cene, po kateri se vino toči.

Kdo bode prav za prav tlačil meščana in okoličana, razvidi lahko vsakdo. Občina se zviija in javka, ker ne bode imela več toliko lepega denarja na razpologo za razne namene. Ali pobirala bode tudi za naprej ve-

like doklade, katerim v vsej Avstriji ni para. Gospoda niso bili proti temu, da se uvede visok državni davek, pač pa bolelo jih je, ker so se bali, da ne bodo mogli pobirati visocih doklad. Po odpravi proste luke bode mo sicer imeli visok državni davek, a tega bi le malo občutili, ako bi nas občina tako ne pritiskala. V tem moramo tudi iskati uzroka, zakaj so se tržaški odposlanci na Dunaju le malo zauzemali za okolico, katera v prihodnje pride v užitninsko črto, meneč: čim več je razširjeno obsežje, tem več občinskih doklad bode mo pobirali.

Gosp. Naberger omenil je tudi krivične točarine in visocih občinskih doklad ali zaman, kajti bilo je že prepozno. Osoda spodnjih okoličanov je že odredjena in sedaj čakajmo na ugodnejši čas, da okoličan protestuje proti tlačedim občinskim dokladom ter zahteva njih znižanje.

Pravi uzrok neznošenemu prihodnjemu stanju tiči po našem in občnem mnenju — v neodgovarjajočem gospodarstvu mestnih starešin in pa v onih "idejlih", ki prevladujejo v nekaterih krogih tržaških. L—n.

Govor

državnega poslanca Ivana Nabergerja v državnem zboru dne 13. junija t. l.

Ker se tržaški listi toliko jezé na g. Ivana Nabergerja radi njegovega govora v državnem zboru, priobčujemo tu po stenografskem zapisniku ves ta govor, da se okoličani naši osvedočijo, kakovi prijatelji so jim tržaška gospoda. Govor slôve:

Visoka zbornica! Ker so gospodje moji tržaški kolegi tako dobro pojasnili gospodarske in trgovinske naše odnošaje — na čemur sem jim se svojega stališča od srca hvaležen —, ne preostaje mi dru-

prostoru. Kako je to mogoče, s kom je govorila?

V sobi je popolna tema.

"Je-li kdo tukaj?" oglasi se prestrašena.

Zagrinjalo je zašumelo in zdelo se ji je, kakor da je zarožljala ostroga. Nekdo se je gibal v salonu.

"Kdo je tukaj?"

Povsod grobna tišina.

Adrijana si potegne z roko preko čela in stopala je negotovih stopinj k vratom ter je odprla; svetlobni trak spustil se je s hodnika v modri salon — in je bil prazen.

"V posteljo pojdem," reče poluglasno in z drhtečim srcem gre do svoje sobe, pri durih gospe markize se ustavi. Tukaj je mamič obično voščavala lahko noč; odpre duri in ostane na pragu.

Na napravljeni postelji ležala je zdaj gospa markiza. Po obeh straneh glave postavljene so ji bile voščanke, plapolajoč s plameni. Svetloba je migljala na rmenem in nagubanem obrazu mrtve gospe in očesni udrtni črnili sta se v velikih kolobarjih. Na prsih križem zložene roke držale so črn križec.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Adrijana.

Rokokó-idila; češki spisal K. Švanda, poslovenil Ivo Trošt.

II.

(Dalje.)

Nastal je nesrečen čas za našo gospo markizo.

Cele ure je plakala v tem prostoru. Občudovala je to sliko, izgotovljeno malo pred odhodom našega gospoda, vzdihavala in o glavoboli tožeč odhajala je v svojo sobo.

Neko noč nas vzbudi ropot v modrem salonu. S svečo v roci hitim sem — in zelo se začudim videč, da slika, koje smo bili tako skrbno obesili, padla je z zida. Rekel sem, da jo zopet obesijo.

Gospa markiza to izvedši, jela je plakati, smatrala je to slabim znakom — gledala je sliko svojega soproga v skrbi in presedela pri njej do ranega jutra.

Kmalu pa pride glas, da ji je soprog ustreljen takoj v prvi bitvi; v nekoliko dneh se je postarala za cela leta, ni govorila niti besede in jela se je po noči kretati po našem parku, čudeč se ustavljati in oči obračati k nebu.

Bilo je soparno popoldne, ko je prišla skoro v vas ter se usedla na kamenitega levčka; glavo sklone v dlani in potok solza se ji uderé iz oči, kar jo nekdo potrka po kolenu. Vzdigne glavo — in kakor iz sna probujena čudila se je, kdo si je je upal motiti v nje žalosti. Bilo je malo, komaj štiriletno, razgaljeno dekletce z modrima, nedolžnima očesema, upadlih lice, v preprosti suknjici; čudom se je čudilo gospe markizi.

"Zakaj plačete, žena?"

Te besede so strašno delovale na gospo markizo. Prvič v svojem življenju slišala se je nazvati — ženo. To dete zdelo se ji je angelj, ki jedini jo more rešiti. Prijela je dekletce, poljubila jo in so mu začela dobrikati.

"Zakaj plačete?" rekla je tedaj Adrijana — sedaj gospodičina, Vi — ali vam je umrla mati?"

"Ne, dete milo, ne moreš umeti moje boli, dokler ne občutiš ljubezni — ljubezni vzvišene božanstvene — tedaj šele se spomniš tega trenutka," in jela se je z vami igrati. Sedaj sem moral iti v vas uprašat po vaših roditeljih. Bili ste sirota, ki ni nikdar poznala svojega očeta; neka vaška žena vsprejela vas je, ko vas je našla zimskega jutra na pragu na pol zmurlo v

snegu — in ona žena, ki vam je bila do tedaj mati, umrla je bila nekaj ur prej, in le roka previdnosti dovela vas je v naročje naši milostni gospe markizi, katera je od dne do dne skrbela za vas kot za lastno dete. Smatrala vas je nadomestilo umrlega soproga . . .

"A, kam sem zabrel," rekel je gospod oskrbnik zamišljen, "hotel sem vam pripovedovati o ti sliki. Ali vedite, gospodičina, da nam ta slika napoveduje vsakojake nesreče — in danes smo jo rano zopet našli, čudeči se, na zemlji. Nikogar nisem hotel klicati in vse sem zamolčal — a, glej, kar je bilo naznačeno, zopet se je izpolnilo."

Gospod oskrbnik je nehal in videč pred seboj zamišljeno Adrijano, z lahka odšel . . .

"Tema je že!"

"Zares?"

"Že večkrat sem se čudila ti sliki. Gospod markiz bil je lep človek in podooben —"

— svojemu sinu."

Zamišljena stopila je Adrijana k odprtemu oknu in gledala v nasprotni drevored v parku. Od tam je prihajal gospod oskrbnik. Začujeno se je razgledavala po

zega, nego da se omejim na § 2 postavnega načrta, o kojem sedaj obravnavamo, in ki se tiče uvedanja užitinskega davka v Trstu in po njega okolici, kateri davek hudo zadene okoličanske moje volilce. Predstojedi postavni načrt je posledica odprave proste luke tržaške. Da se je sklenilo odpraviti prosto luko, ni najmanj presenetljivo ni mene, ni moje volilce. Pripravljeni smo bili na ta ukrep, ne gledé na to, bode-li ta naredba koristila mestu tržaškemu in njega okolici ali pa škodila. V opravičenju te naredbe navaja se, da slednjič se je moral odpraviti privilegij, kojega je dosedaj uživalo mesto tržaško in njega okolica, in koji privilegij da je bil na škodo koristim notranjih dežel. Nočem preiskavati, v koliko da je osnovana trditve ta, opozoriti pa moram visoko zbornico in visoko vlado na kričečo krivico, koja zadene s tem postavnim načrtom veliko večino okolice in nje prebivalstvo, broječe katic 25.000 duš. § 2 tega postavnega načrta določuje namreč užitinsko érto, po koji je proglašena cela vrsta čisto kmečkih občin kot zaprto mesto. (Klici na desni: res je!)

Ne govorite mi o analogiji s predmestji dunajskimi! Razmere tržaške okolice so povsem drugačne. Tu je v resnici govor o vaseh, ne imajočih nikakega znaka mestnega razvoja in koje se z bok svoje lege izvestno nikdar ne popnejo do značaja, lastnega mesta. (Tako je! na desni). Prebivalcem teh kraških vasi, ki večinoma nimajo družega v svoji lasti, nego neznatno pod zemlje, zasajene z nekolikimi vinskimi trtami, koje zemljo obdelujejo z uzorno pridnostjo, običajno pri primorskih Slovencih; tem resničnim revežem nameravajo naprtiti bremena, kakoršna so opravičena le po razvitem prometnem življenju velicij mest. (Prav res! na desni) Plzen, Liberec, Iaomost in Celovec veljajo v davčno-tehničnem pogledu kot „dežela“, dočim naj bi se proglasili Rojan in Skedenj, sv. Marija Magdalena in Rocol, sv. Ivan itd. kot zaprta mesta. Kaj znači taka nenaravna naredba za dotično prebivalstvo? Na „deželi“, kamor pripadajo poprej imenovana velika mesta, je na pr. vino, kolikor ga použijejo zasebniki, povsem davka prosto. Od vina, nahajajočega se v hiši stranke, ne plača se nikak davek, ne glede na to, je-li vino lasten ali ptuj pridelek. (Prav res! na desni): Davek treba plačati še le tedaj, ako vino pride od kake obrtne stranke. Drugače je v zaprtem mestu. Tu se obdači vsaka kapljica. Tu se plača po priloženem tarifu 4 gld. od hektolitra vina, ne glede na to, pije-li kmet lastni pridelek, ali pa toči vino kak gostilničar.

Razumete-li sedaj, kako bodo po naši okolici podražela vsa živila? Žene naših okoličanov so večinoma perice. Ob določenih dnevih mej tednom vidite jih lahko, kako stočejo po strminah s težkimi tovari na glavah, da dosepejo do svojih koč, koje so premnogokrat do poldruge ure daleč.

Taka hoja in s takim bremenom na glavi ob nenavadni vročini, ali po zimi ob razsajajoči burji, prouzročuje žejo; uboga žena popije kozarec domačega vina. Vsaj ta borni užitek dosedaj ni bil obdačen.

In kaj naj rečem o možeh, koji pri jednacih klimatičnih razmerah dan za dnevom, tedne in leta opravljajo težka dela na mestnem tlaku, v kamenolomih itd. in koji radi popijo kozarec domačega nepokvarjenega vina, da okrepe svoj život za vzdrževanje bornega svojega življenja?

In tem ljudem naj se obdači to prepotrebno krepilo, dočim so milijonarji in bogati ljudje tega davka povsem prosti?

Prva pride država in pravi: hektoliter mora se obdačiti z 4 goldinarji; potem se jej pridruži še občina, zahtovajoča — kakor nam je v odseku povedal ravnatelj užitnin, Polonio —, da se jej dovoli občinska doklada celih 180 procentov (Čujte! Čujte!) Potem takem se obdači že liter vina lastnega prideka z več nego 11:2 krajcarja.

V gostilni naraste seveda davek, kajti k davčni svoti 11 gld. 20 kr., koje zah-

tevata država in mestna občina za hektoliter vina, pridruži se še tako imenovani Dazio di spina: davek od pipe, koji odzame kar četrti del cene. Ako prodajator gostilničar vino po 48 kr. liter, plačati mu je 11:2 kr. užitinskega davka in 12 kr. davka od pipe, (Čujte! čujte! na desni), skupno torej nad 23 kr. na državnem in občinskem davku (Poslanec Lueger: Potem takem smo mi na Dunaji na boljšem! Klici na desni: gotovo!)

Ob tej zadevi prejel sem sinoči od tržaških gostilničarjev, restavraterjev in hotelierjev telegram, kojega si dozzvolavam tu pokazati in v kojem naznanjajo, da je danes ob 3. uri popoldne v Trstu, „javen shod z namenom, da se odpošlje visoki zbornici peticijo, v koji se odločno upro nameri vlade, da bi se namreč še nadalje pobiral tako imenovani davek od pipe“.

Tržaški gostilničarji izjavljajo, da bi bili prisiljeni zapreti svoje lokale, ako bi se od 1. julija naprej še pobiral davek od pipe.

(Konec prih.)

Poročilo

legitimacijskega odseka ob volitvi jednega državnega poslanca za kmečke občine sodnih okrajev istrskih: Poreč, Matavun, Boje, Koper, Piran, Buzet, Vodnjan, Pulj in Rovinj.

(K o n e c.)

Ker se je dosegla pri prvi volitvi jednakost števila glasov, odredil je volilni komisar na glavnem volišči, da se izvrši ožja volitev.

Glasovi se niso cepili. Nočemo tu razmotrivati, je-li odgovarjalo §. 50 dr. vol. reda, da se je razpisala ožja volitev, ali pa bi morala — kakor trde pritoževalci — oba kandidata srečkati. Protest trdi, da je volilni komisar le zato razpisal ožjo volitev, da bi ugodil italijanski stranki, kajti nadejali so se, da bodo volilci, bivajoči daleč od volišča, že odšli na svoj dom, predno' prične ožja volitev, dočim pridejo volilci, bivajoči v bližini — na koje ima mestno italijansko prebivalstvo več upliva — v večem številu na volišče ter da priskočijo italijanskemu kandidatu na pomoč. Trdi se tudi, da so se na italijanski strani nadejali, da privedejo k ožji volitvi dva volilna moža, bivajoča blizo Poreča, koja ništa prišla k prvi volitvi. Slednjič trdijo protesti, predloženi s hrvatske strani, da se je začetek volitvi — v Koprju in Vodnjaju ob 9, v Poreču ob 12. uri — namenoma takó določil, da so v Poreču pravočasno in pred zaključkom lastne volilve izvedeli o razmerju glasov na družih dveh voliščih in da so vedeli, koliko glasov jim treba odkloniti.

Trdi se, da se je kaj živahno hrzjavljalo mej posamičnimi volišči. Priznati se mora sicer, da po naravi stvari ni umestno, da na glavnem volišči prične pozneje voliti, nego na drugih voliščih; ali ta menenja so le domnevanja stranke, ki je uročila proteste, in izvirajoča iz strankarskega stališča, koja ni smeti uvaževati. Vse to da se je ukrenilo v ta namen, da pri glavni volitvi pomorejo italijanskemu kandidatu do zmage, ki je sicer imel po vspehu volitev volilnih mož le malo nade.

Ker pa pri prvi volitvi ni šlo — poskušali so z ožjo volitvijo. Ožja volitev vršila se je tako. V Koprju oddalo se je isto število glasov in je ostalo pri prejšnjem razmerju. Isto tako je bilo v Poreču. V Vodnjaju pa je odklonila volilna komisija še dva volilna moža, koja sta pri prvi volitvi glasovala brez vsega zadržka.

12.) Ta dva sta bila Ivan Cliba pok. Gregorja in duhovnik Josip Velikanje. Prvega so odklonili, češ. da ni iz Marčane, kakor je rečeno v legitimacijski karti, ampak iz Filipana, kar je tudi priznal volilec sam. Tu je pripomniti, da

je na tiskanih volilnih listah, koje so odajali prvotni volilci — in jedna teh list je priložena protestu — povedano, da je Cliba iz Filipana. Potemtakem se je zmotil le oni, ki je pisal legitimacijsko karto. Sicer pa sta sela Marčan in Filipan prav blizo jeden drugemu in pripadata oba krajevni občini Vodnjanski, kjer se je vršila volitev.

13.) Župnika Josipa Velikanje so odklonili, ker v listah prvotnih volilcev njega ime ni takó pisano kakor v listah volilnih mož. Pogledati treba samo v volilno listo in prepričamo se, da je tu njega ime pisano z „W“ in ne takó, kakor je pisano na legitimacijski karti, namreč z „V“.

Razun volilcev protestoval je proti temu, da se odkloni ta volilni mož, tudi volilni komisar, sklicevaje se na svoja dokazivanja pri prvi volitvi, tikajoča se volilnih mož Antona Siliana in Antona Vitasoviča, in trde, da je identiteta župnika Velikanje notoriška in vsem poznana; slednjič je pripomnil volilni komisar, da je Velikanje glasoval pri prvi volitvi, vršivši se predpopoldne, ne da bi kdo izrekol kakoršen-si-bodi pomislek. Protest pravi nadalje, da je Velikanje jedini duhovnik v Roveriji in poleg tega tudi pomožni učitelj v Juršičih, da torej mora biti dobro znan načelniku volilne komisije Doblanovichu; kajti ta poslednji je občinski načelnik v Senvinčenti, — koje občine nekateri oddelki pripadajo šoli v Juršičih — in prideta ta dva gospoda vsled tega premnogokrat v osebno taktiko. Gledé na ti dve odklonitvi mora se pač reč, da sta bili uprav svojevoljni.

Tema dvema odklonitvama posledica je bila, da je dobil kandidat dr. Tomaž Vergottini večino jednega glasu in takó je bil proglašen izvoljenim poslancem ter se mu je izročil volilni certifikat.

Ker pa je bila — kakor smo že utemeljili — že prva volitev ničeva in se je tudi pri ožji volitvi nezakonito postopalo, predlaga legitimacijski odsek:

Visoka zbornica naj sklone:

Izvolitev dra. Tomaža Vergottinija za kmečke občine sodnih okrajev Poreč, Matavun, Boje, Koper, Piran, Buzet, Vodnjan, Pulj in Rovinj v Istri proglašati se neveljavno.

Na Dunaji, dne 1. junija 1891.

Czernin,
načelnik.

Dr. Ferjančič,
poročevalac.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor. Iz govora slovenskega poslanca prof. Šukljeta posnamljemo za danes sledeče: Govornik je povdarjal potrebo, da se preosnujejo neposredni davki. Reforma ta dala bi se doseči le po progresivnem dohodninskem davku. Izid volitev na Českem je bil tak, da so Mladočehi v resnici legalni zastopniki naroda češkega, s kojim je slovenski narod tesno zvezan po sorodstvu krvi in enakosti političkih in narodnih interesov. Temeljna misel prestolnega govora, da se v Avstriji ublažijo narodna nasprotstva, je prava. Pri tem pa si ne smemo misliti, da bi se parlament izogibal vsem političkim uprašanjem; na celem svetu ga ni parlamenta, ki bi v to dovolil. Položaj naroda slovenskega osvetljujejo karakteristiški nekatera dejstva, koja je govornik navel že v proračunskem odseku. Dogaja se dan za dnevom, da se slovenskimi strankami sestavljajo nemški zapiski. (Posl. Spinčić kliče: pri nas italijanski!) Za nek istrski okraj, v kojem je razmerje mej italijanskim in slovenskim prebivalstvom 2 : 24, imenovali so nedavno okrajnega sodnika, ki ni zmožen

nijednega slovenskega jezika. (Klici: Čujte! Škandal!) Na Primorskem dopisujejo občinam, dokler so italijanske, v italijanskem jeziku; kakor hitro pa preidejo v slovenske reke, prenehajo sicer italijanski dopisi, ali dopisuje se potem — nemški. Znano je, da sta po Istri v pogibelji čast in život slovenskega prebivalstva. Poslanec Spinčić rad potrdi, da od volitev sem ne sme zapustiti svojega bivališča, da ne biga poulična sodrga napadala na brutalen način. (Čujte, čujte! na desni.) Prigodilo se je tudi, da je na stotine broječa množica napala dva duhovnika s klici: Ubijte ju! (Čujte, čujte!) Žandarmerija je posegla vmes; potem pa se je prigodilo, kar je skoro neverjetno: politička oblast poklicala je raditega žandarmerijo na odgovor. (Klici: Nezaslišano! Škandal! — Posl. Spinčić: To so afričanski odnošaji!) — Poslanec Šuklje želi, da se premeni šolska postava za Koroško in da se v tržaški okolici osnuje obrtna strokovna šola za kamnoseke. Potencirana neodkritost je karakteristikon policičnega položaja. Mi pa smo narave otroci in ne lovimo radi diplomatske slepe miši. Mi ljubimo jasne odnošaje. Pozivljam vas torej, da mi dokažete, je-li to, kar zahtevamo v osiguranje narodnega našega obatoja, zares neizvedljivo ali državi nevarno! Menim, da vlada ne meri sedaj zahtev naših z drugo moro, nego tedaj, ko je bila večina premnogokrat odvisna od slovenskih glasov. Gospode iz Galicije pa prosim ne pozabiti, da je še ni bilo poljake koristi in koristi Galicije, za koje ne bi se bili potezali zastopniki naroda slovenskega. Povodom zadnjih volitev izginila je s pozorišča velika stranka, ki je imela nedvojbeno velike zasluge za narod češki. Ali sodba, ki je neopravičeno zadela staročeško stranko, zadela bi nas Slovence po vsej pravici, ako ne bi imeli poguma, zopet in zopet ponavljati onih zahtev, od katerih za jeden sam las odstopiti nam ne dovoljujeta čast in bodočnost naroda slovenskega. Od postopanja vlade je odvisno, bodemo-li še nadalje vlado podpirali ali ne. Za sedaj izjavljam v imenu svojih somišljenikov, da glasujemo za državni proračun.

Za Šukljejem je govoril nemški konservativac Kaltengger, ki jako sarkastično bičal sedanje šoleke razmere.

23. seja dne 17. junija bila je posebno važna, kajti čuli smo jasno izjavo grofa Tasffeja, da se je zvezal z levico. Mej drugim je rekel: „S posebnim zadovoljstvom moram naglašati, da se je velika stranka, zastopajoča mnogobrojne nemške volilce, ki je doslej na strani stala, udala prestolnega govora pozivu in se zopet dejanski udeležuje parlamentskega delovanja. Preverjen sem, da bode dejansko delovanje te stranke, ki ima v svoji sredi izvrstne veščake in kapacitete, izvestno pospeševalo najvažnejše poslove zbornice. Vlada se nadeja torej, da se jej posreči, uresničiti prestolnega govora program in s tem zadostiti zahtevam države v celoti, kakor tudi posamičnim kraljevina in dežela m.“

Gospod ministerski predsednik nam je torej tu vendar enkrat oficijelno potrdil kar je že davno ves svet slutil, kar pa se je do sedaj nekako sramežljivo prikrivalo. Nemški levičarji postali so potem takem glavni sestavljajoči del bodoče državnozbornske večine, oni levičarji ki so nam svoječasnó žugali — s škorpion! Teh škorpionov se pa avstrijskim Slovanom treba toliko bati, ako krenemo na pravo pot. Poslanec Šuklje rekel je koncem svojega govora, da slovenski poslanci za sedaj še glasujejo za proračun. Mi smo spoštovanega gosp. poslanca tako razumeli, da zastopniki naši nočejo ustvariti nikak prejudic, dokler vlada ne predloži deciderane izjave. No, izjavo to imajo pred seboj —

izjavo, koja jim kliče neizprosno logiko za vas ni več prostora v državnozbornski večini, kajti čast in bodočnost naroda slovenskega — da govorimo z gori imenovanim slovenskim poslancem — prepovedujeta vam, da bi se družili z onimi, ki so nam žugali in nam še žugajo — škorpionji.

Za grofom Taaffejem govoril je princ Schwarzenberg. Govornik meni, da se želja vlade težko izpolni, da bi namreč stranke popustile od svojih političnih zahtev, ter dvomi da bi jej bila nova nje zaveznica — levica — v posebno zasombno. Ne v narodu nemškem, ampak v dinastiji in v dinastičnem čutstvanju vseh narodnosti tiči ona vez, ki drži državo skupaj. Govornik opisuje jako prikladno postopanje Poljakov, ki vedno le za-se skrbe. Stranke z različnimi načeli ne morejo dolgo sodelovati.

Princ Lichtenstein pojašnjeval je namene antisemitizma. Na Dunaji ne najdete več krščanskega bankirja; krščanstvo nima nikakega upliva na borzi, pri bankah in v trgovskem prometu.

Antisemitizem, kakoršnega si misli govornik, je le socijalno uprašanje.

Moravski poslanec Žaček trdi, da je žaljivo, kakor govori vlada s parlamentom. Bivša državnozbornska večina tega ne zaaluži. Še le potem, ko zadobe vsi narodi jednake pravice, bode možno govoriti o skupnem složnem delovanju vseh narodov in vseh strank; še le potem postane Avstrija zavetišče pravic vseh narodov in vseh dežel.

V 24. seji oglasi se k besedi finančni minister dr. Steinbach. Govornik hvali budget, kojega je sestavil njega prednik, naznanil potem reformo direktnega davka na podlagi pravične razdelitve brez zmanjšanja bremen, uvedenje osebne dohodarine, kateri davek bode omogočil, da se nižjim davčnim razredom davek olajša. Glavna naloga mu bode, da se vzdrži ravnotežje v državnem gospodarstvu.

Različne vesti.

Diplome častnega člana izročilo je predsedništvo „Slovenske čitalnice“ gosp. Mate Poliču. Diploma je kraena in jo je izdelal naš rodoljub, g. Vekoslav Kalister.

Iz državnega zbora. V včerajšnji seji očital je konservativni poslanec Ebenhoch Poljakom, da so pozabili na vso sramoto, s koje to jih obsipali nemški liberalci ter je pobijal izjave Javorskega, tikajoča se razmerja mej Poljaki in konservativci glede na šolsko uprašanje. Ostrim izjavam posl. Ebenhocha pritrjevali so živo deani centrum in Mladočehi.

Potem so govorili Fournier, Romančuk in Dipauli za proračun, Perić, Kaizl, Salvadori in Steinwender proti.

Interpelacija. V seji državnega zbora dne 19. t. m. interpeloval je poslanec Spinčić ministra za notranje zadeve radi dogodkov pri zadnji deželnozbornski volitvi v Istri in radi napadov na slovensko prebivalstvo se italijanske strani.

Kapitulacija velečastitega ordinarijata pred nekaterimi nestrpnimi vzbudila je veliko nevoljo po vsej okolici; tako nam pričajo mnogobrojni dopisi in ustmena poročila. Sodbe nekaterih so tako ostre, da si jih niti ne upamo prijaviti. Sicer se pa bode za to skrbelo, da se na kompetentnem mestu in primernim naglasom pove, kako misli in sodi naše ljudstvo.

Vergottinijeva volitev. „Naši Slogi“ pišejo iz Istre, da je narod res oduševljen in da je zaprisegel, da stopi jednodušno in neustrašeno zopet na volišče. Zmaga naša je gotova, ako bodo postopali kakor zakon velevala in ako odstranijo one, ki so omogočili, da so se pri prvi volitvi vršile take nepostavnosti.

Zagrebski „Obzor“ piše v uvodnem članku o generalni razpravi, vršeci se

ravnokar v zbornici poslancev na Dunaji in pravi, da je za Slovence v reichsrathu jedino logična politika: opozicija. Omenjajoč govora poslanca Šukljeja (glej politični pregled) pravi „Obzor“, da je vse to živa istina, kar je povedal ta poslanec. Na to pa se čudi omenjeni list, kako je prišel Šuklje do zaključka, da bode glasoval za proračun. Neskladnost govora in konkluzije je evidentna. Jedina oledajoča okolnost bi bila ta, da je Šuklje govoril pred Taaffe-jem. „Obzor“ piše ob tej priliki: „Ne moremo si kaj, da ne bi izrekli obžalovanja svojega na postopanju Praške „Politike“, koja porablja ustvaritev nove parlamentarne situacije v to, da navaliva na Mladočehi. Da so Staročehi v državnem zboru — meni „Politika“ — izvestno ne bi jo bil Taaffe tako zasakal: zasakal jo je, ker prezira skrajni češki element. — Sramota!

V čem so-li Mladočehi skrajni element? Mogoče je res, da ne bi bil Taaffe iskal pri Nemcih pomoči, da sede še Staročehi v parlamentu, ker bi nemške pomoči ne potreboval: vsaj bi bili Staročehi podpirali njegovo politiko. No, je-li pa to častno za Staročehi?“

Za družbo sv. Cirila in Metoda darovali so zbrani slobodaši „pro bono pacis“ 80 kr. — Gosp. Jajčić daroval je 50 kr., ker se mu je srečno iztekla pravda radi grozne pregrehe — ne vemo po katerem §. —, koje je dovršil s tem, da je odposlal svojo blago pod slovenskim naslovom.

„Tržaški Sokol“. Izlet, ki je bil namenjen za 28. t. m., preložen je radi nepričakovanih ovir na prvo polovico meseca julija. Podrobnosti priobčijo se v kratkem, ker treba še marsikaj ukreniti.

Slovenskemu pevskemu društvu daroval je gospod Valentin Kosovel povodom srečnega dogodka v rodbini svoto petih goldinarjev. Blagemu rodoljubi bode izrečena prisrčna zahvala.

Praznovanje 300 letnice sv. Alojzija in prvo sv. obhajilo pri sv. Jakobu. Včeraj je bil za naše otroke lep praznik. Ob 7. uri šla je mladina slovenske šole „družbe sv. Cirila in Metoda“ v praznični obleki v farno cerkev. Slavni načelnštvi možke in ženske podružnice sti že čakali v cerkvi in veliko občinstva, posebno roditelji naših otrok. Sv. maša je daroval g. župnik sam, asistiral je pa o. g. Mlakar. Pri maši so peli otroci iz vseh treh razredov pod vodstvom g. učitelja Kiferla; lepo je učence učitelj izvežbal, ker so prav ubrano peli, on sam je pa na orgljah spremljeval. Pred sv. obhajilom progovori g. Mlakar onim otrokom, kateri danes v prvo stopijo k sv. obhajilu. Lepše jim ni mogel pred. gosp. Mlakar razjasniti globoki pomen današnjega dne; kateri je otroku najlepši najsrečnejši dan v življenju. Globoke besede vzbudile so srčni odmev v pričujočih roditeljih in bode gotovo ostale v spominu naši mladini. Po sv. maši so se učenci zbrali v prvem razredu z sl. načelnštvom in učiteljstvom. Č. g. šolski katehet Sila je v lepih besedah opisal življenje sv. Alojzija ter stavil ga mladini v izgled. Otroci so par pesmic zapeli, potem je pa katehet podelil vsakemu učencu in učenki iz razredov in otroškega vrta: 1. malo knjižico v spomin sv. Alojzija, 2. lepo podobico in 3. svetinjico omenjenega svetnika. Enako darilo so dobili tudi obhajenci, samo v večji obliki. Lep je bil praznik; da ostane otrokom v spominu, pripomogel je g. katehet s tako lepimi darili. Srčna hvala!

Svečanost sv. Cirila in Metoda praznovala se bode v šoli pri sv. Jakobu dne 4. julija t. l. Ob 8. uri zjutraj je svečana sv. maša v cerkvi pri sv. Jakobu, pri kateri bode pela šolska mladina. Po sv. maši je veselica v šolskem vrtu, pri kateri bodo sodelovali otroci vseh treh razredov in otroškega vrta. Ker je odbor ženske podružnice v svoji zadnji seji sklenil tem povodom pogostiti vse otročiče sladčicami in sladko pijačo, prosimo rodoljube, da ne odklonijo prošnje naših dam, ako bi potr-

kale na njihova vrata. — Izpit v društvenem zavodu vršil se bode dne 16. julija svečanim načinom.

Svetoivanski rodoljubi kupili so jako lepo in veliko hišo (nekdanjo šolo) s krasnim vrtom. Hiša ta je namenjena kot sedež novemu otroškemu vrtu, ki se ima tam osnovati, in tamošnjemu „bralnemu društvu“. To bi bil torej prvi „narodni dom“ v tržaški okolici.

V Poreču zvalila je grda fakinaža necega v mesto došlega kmeta do morja ter ga hotela potom bacniti v vodo. Siromak se je branil kolikor se je mogel — slednjič pa je potegnil nož. Prihitevska policija odvede v zapor — ne lopove — ampak kmeta. Čudni so ti odnožaji tem bolj, ker so tamošnji politični oblasti gotovo znani vsi ti izgredi.

Iz Trsta se nam piše: Svoječasno ste že objavili pritožbo nekega gospoda z Notranjskega, koji je kupil ogrskih srečk pri neki firmi iz Budimpešte in je bil potem opeharjen. Ker sem že od mnogih čul, da jim sedaj, ko so poslali celo svoto, svote te niti odpisati nočejo, kamo-li da bi jim poslali srečke. Zato pa vas prosim, da objavite: Kdor je bil po znani budimpeštanski firmi opeharjen, bodisi, da mu niso hoteli izplačati dobitka, ali doposlati mu srečke ali kaj družega, naj to blagovoli naznaniti slavnemu uredništvu, da dobim v roko potrebna dokazila. Kajti te židovske pijavke iz Ogrske pošiljajo sem svoje ljudi, da prodajajo srečke na obroke, dvakrat dražje, nego sicer veljaje in varajo ljudi, da mečeje krvave svoje žulje bogatim židom v žep. Mnogogoljufij in načinov odiranja sem že videl, ali kaj takega pa še ne. Pošlje se mu ves denar, plačajo se troški in koleki — potem pa še: „piši me v uho“ ne reče. In to delajo očito pred vsem svetom, nikdo jim ne brani, nikdo jih ne nadzoruje. Opozarjamo torej še enkrat vse domačine: nikar ne kupujte na obroke, posebno ako ne dobite blaga precej v roke, in najmanje pa srečk, kjer vas najlaglje prevarijo, da jim niti postavnim putem do živega ne pridate; vsaj z malimi troški ne. Ako pa že kdo hoče kaj kupiti, naj kupi tu, vsaj imamo dovolj Benjaminov, ki mu bodo vsaj to dali, kar res hoče.

J. R.
Finančna direkcija objavlja, da so z dnem 18. junija zapričeli svoje delovanje komisija za dodatno obdačevanje blaga v poslopji glavnega carinarskega urada in 20 takih uradov za posamične okraje mesta. Razsežnost in meje teh okrajev razvidi se iz posebnih izkazov, koje je možno dobiti pri ekonomatu finančne direkcije in pri vseh uradih za dodatno obdačevanje. Naloga tem uradom je ta, da podajajo strankam potrebna pojasnila glede sestavljenja prijav in dodatnega obdačevanja.

Poseben brzovlak v Prago pelje po jako znižani ceni iz Ljubljane, oziroma Trsta in Zagreba, čez Gradec, Dunaj in Brno (Brünn) dne 26. junija t. l. povodom velikanske deželne razstave in dne 28. in 29. t. m. prirejenih slavnosti v Pragi in Holubove razstave na Dunaji. Udeležba po znižani vozni ceni na postajah med Tratom in Gradcom, oziroma Bruckom n/M, Zagrebom in Zidanimmostom, je mogoča le z voznimi listki prireditelja, po jako ugodnem programu, ki se na željo razpošilja in dobiva na vseh ces. kr. postah. Odhod iz Trsta ob 9.55 dop. s pošt. vlakom do Ljubljane, od tod z brzovlakom. — Cena do Prage in nazaj I. razr. 41 gl. 40 kr., II. razr. 30 gl. 20 kr. in III. r. 19 gl. Vozni listki, ki so veljavni 30 dni in za vsak vlak, dobivajo se do srede, dne 24. t. m. zvečer pri prireditelju, in v Trstu pri našem uredništvu. — Prijatelje napredovanja in zabave v prav mnogoštevilno udeležbo uljudno vabi prireditelj: J. o. s. Paulin v Ljubljani, pisarna za potovanje, Marijin trg št. 1.

Iz Doline se nam piše: Brate, ne trobi v svet, kar ni res! Tako je zaključil do-

pisnik iz Doline svoj dopis v cenj. „Edinosti“ št. 47. Resnici na ljubo moramo to-le odgovoriti: Ni res, da dopisnik v 43. št. cenj. „Edinosti“ graja prejšnji odbor kmetijske družbe v Dolini, kojemu je bil na čelu g. nadžupan, marveč le omenja, da pred letom je nek dopisnik iz Doline tožil o malomarnosti, oziroma lenobi tega društva. Ni res, da mlačnosti je bilo uzrok pomanjkanje denarja! G. dopisnik priznava sam, da družba je res imela lansko leto nakazanih okoli 90 gl. V našem dopisu nismo trdili, da je vis. dež. odbor dal podporo za nakup bikov. Pač pa trdimo, da sedanji odbor kmetijske družbe je omenjeno svoto določil v nakup bikov. G. dopisnik pravi, da ne smemo o milodarih govoriti. Mi pa smo denar prejeli in potrdimo, da so omenjeni gg. res darovali navedene zneske. — Iz volilnih listin je razvidno, da v sedanjem odboru je skoraj večina prejšnjih odbornikov in na veliko čudo ravno ti gg. odborniki so zložili ono svoto, koje omenja dopisnik v 43. št. „Edinosti“; torej dokaz, da bi se tudi z ono malo svoto, oziroma pripomočjo gg. odbornikov dalo kaj doseči.

Ivan Sancin 39.

Iz Vojsčice se nam piše: Prosim, dovolite sledečim resničnim vrsticam nekoliko prostora. Čudne reči se godé po svetu; a tudi pri nas. Ne morem molčati, ker je neusmiljenost dosegla pri nas že svoj vrhunec. Vojsčica je pred nekaterimi leti slula daleč po Krasu kot premožna in mirna občina, dokler se ni nekaterim zljubilo delati tukaj spore in nezaslišane reči. Vsled neusmiljenosti in nevoščljivosti poizgubilo se je premoženje večine naših občinarjev in prišlo deloma v last goriške zastavljavnice. Mnogo bi imel povedati; ali danes le jeden izgled. Rajniki občinar h. št. 24 bil je dolžan neko svoto na bolnišničnih stroških. Bil bi mož, ko bi se mu bilo nekoliko časa pustilo, tudi gotovo plačal. A ker ni našel usmiljenja, prišlo je do rubeža. Občinski sluga pride in možu, kojemu se je imelo vse vzeti, in ki je dolgo zastoj prosil, vskipi sree, da se nekoliko spozabi ter izreče v svoji nevolji neko neumestno besede. To je dalo povod, da je moral vrhu svoje nesreče še v ječo, kjer je par mesecev presedel. Par dni pred svojo smrtjo bil je berač. Ničesar ni bilo v hiši, priredi dostojen pogreb. Niti obleke ne bi bilo, da se niso sosede usmili. To je res žalostno. Kje bi človek iskal usmiljenje in potrpljenja, če ne pri svojih rojakih. Odpri tedaj, ljuba „Edinost“, črne svoje bukve in zapiši vanje ta čn. Kjer vlada nevoščljivost in neusmiljenje, mora pobegniti občni blagor. Pri takom postopanju bi se utegnulo pripetiti, da zadobi poprej mirna in srečna Vojsčica pridevek: „Nevoščlica“. A Bog nas varuj! Omenjal bi tudi nekaterih nepotrebnih tožeb, a za danes molčim. Drugi pot še kaj, če ne bo poboljšanja. O—

Zahvala. Podpisani se zahvaljuje slavnemu načelnštvu južne-železnične postaje, ker mu je se svojim korektnim postopanjem pripomoglo do njega pravice.

Ivan Jajčić.

Ogenj nastal je pred sinočnjem v dvo-rišču hiše št. 9 na trgu Piazza della Legna. Ognjegasci trudili so se dlje časa, da so udušili požar.

„Slovenski Pravnik“ prinaša v 6. št. nastopno vsebino: 1. Dr. K.: Slovenska pravna akademija in nazori sedanje državne uprave o njej. 2. J. Kavčnik: Pripomnje k odločbi e. kr. najvišjega sodišča z dne 10. marca 1891., k št. 151 in 284 Praes. ex 1890., v knjigi judikatov št. 123. 3. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo: a) Najvišje sodna odločba, katera je razveljavila sodno odločbo zaradi stvarne nepristojnosti pride ob moč po odločbi državnega sodišča, pripoznavajoč sodno kompetenco; za pravdo pa nastopi prejšnje stanje; b) Nezakonski otrok, kateri svojega nezakonskega očeta toži za znesek svojega preskrbljenja, mora dokazati, da ga je potreben; c) Prirodni živež je praviloma

dajati na posestvu, katero je obremenjeno. Kedaj nastopi tirjatev odškodnine namestu prirodne dajatve? d) K uporabi §. 371. obč. drž. zak.; e) Izmera nujnega deleža glede vžitkarske pravice; f) Sodno odpoved kapitala dolžnik lahko vrne. Stroški pritožbe zoper vsprejetje vrneni odpovedi. 4. Iz upravne prakse: Pod „zemljišči“ po smislu §. 11. vodnopr. zakona z dne 30. majnika 1869. drž. zak. št. 69 umeti je poljedelskim namenom službe svet; ta § nanaša se na atmosfere vode, ne pa na vodo, ki imajo stalne struge. 5. Razne vesti.

Gospodarske in trgovinske stvari.

O vinu.

(Dalje.)

(Glej številko 42.)

Umetna vina so ona, ki se pridelujejo iz sadja in suhega grozdja. Vino narejajo iz pomaranč, breskev, češenj, murv, jabolk, jagod, grenatskih jabolk, iz raznega grozdja, češpelj, nešpol, tamarinda i. dr. Način narejanja je nastopen: Sadje z debelim lubadom razkosa se na drobno. Srednja mera soka iz raznega sadja je 10 litrov na 100 kilogr.; temu soku se primeša do 33 litrov vode na stot ali manj. Vino je tem boljše, ako je sadje različno. Vzame se tedaj 130 kg. sadja ter stavi v sod ter prilije do 40 litrov vode, da je sod napolnjen do vrha ter se lahko zamaši. Po preteklih 24 urah vzame se sadje ven, dobro spreša in tekočina vlije zopet v sod. Ko je odvrelo, se pretoči. Vina je kaci 50 litrov. Ako se hoče, da je slajše, pridene se mu sladkorja, tartarčne kisline. Ako stane 130 kg. sadja f. 3-90, pride hektoliter vina na gl. 7-80; z družimi primesami stane tako vino do 10 gl. hektoliter.

Sadjarstvo je v okolici še na nizki stopinji, vendar pa je mnogo okoličanov, ki v svojih vinogradih goje n. pr. češplje, jabolka, hruške. Osobito prve, ako močno zarode, prodajajo se navadno po 1-2 gl. kvintal. Ne da bi to sadje tako ceno prodajali, storili bi pač dotični okoličani boljše, ako bi si za dom napravili dobre in zdrave pijače, katera bi njihovega zdravju izvestno bolj koristila, nego ona brozga, koja po leti nekateri hodevajo pit v mestne krčme. Posebno kadar burja otrese poluzrelo sadje, bi se lahko isto v to vporabilo ter ne zavrglo po nemarnem.

Dobro in zdravo vino za domačo rabo narediš, ako se držiš nastopnega navoda: Vzemi 50 klg. suhega grozdja kakoršnega koli in deni je v posodo ter vlij nanje 50 litrov mlačne vode; to pusti 24 do 36 ur, da se kuha, v kojem času se grozdje napihne kakor sveže. Kader so jagode že debele, vzemi jih iz posode ter jih dobro izprešaj; sok, kojega dobiš, pa izcedi v ono vodo, kjer se je grozdje kuhalo. Vse vkupe vlij potem v sod ter pusti kake štiri dni. Potem pretoči in, ako ti je ljubo, osladi, okisaj ali pridene mu alkohola. Pri tem delu pa treba, da se sod dobro zamaši. Mešati del grozdja in drožje zboljšajo vino. Pri izdelovanju lahko grozdju prideneš tudi suhega sadja ter narediš tako mešano vino. Ako te stane kilogram suhega grozdja 16 kr., stalo te bode takšno vino z vsemi primesami stoprav okolu 16 gl. hektoliter. Enaka umetna vina so prav zdrava in želiti bi bilo, da se enaka razpečavajo na drobno ter postanejo dostopna tudi nemožnejšim družinam. (Dalje prih.)

Tržno poročilo.

Cene se razumo, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar.

Kava	Mocca	100 K.	127.-	129.-
Rio biser jako fina			112.-	114.-
Java			124.-	125.-
Santos fina			109.-	111.-
„ srednja			105.-	107.-
Guatemala			—	—
Portoriceo			136.-	140.-
San Jago de Cuba			—	—
Ceylon plant. fina			140.-	141.-
Java Malang. zelena			122.-	124.-

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Campinas	108.-	110.-
Rio oprana	104.-	106.-
„ fina	27.-	—
„ srednja	380.-	390.-
Cassia-ligne v zabojih	31.-	32.-
Macisov cvet	50.-	52.-
Inger Bengal	40.-	45.-
Papar Singapore	45.-	41.-
Penang	30.-	18.-
Batavia	6.50	—
Piment Jamaika	7.50	—
Petroleji ruski v sodih	33.-	35.-
„ v zabojih	41.-	42.-
Ulje bombažno amerik.	43.-	44.-
Leece jedilno j. f. gar.	56.-	57.-
dalmat. s certifikat.	60.-	62.-
namizno M.S.A. j. f. gar.	55.-	56.-
Aix Vierge	8.50	9.-
„ fino	—	—
Bočiči pulješki	14.-	15.-
dalmat. s cert.	9.10	—
Smokve pulješke v sodih	100 K.	117.-
„ v venci	118.-	—
Limoni Mesina	—	—
Pomeranče Pulješke	—	—
Mandiji Bari I.a.	—	—
dalm. I.a. s cert.	—	—
Pignolli	—	—
Biž italij. najlinceji	—	—
„ srednji	—	—
„ Rangoon extra	—	—
„ La cariwom	—	—
„ II.a	—	—
Sultanine dobre vrste	—	—
Suho grozdje (opaša)	—	—
Cibebe	—	—
Slaniki Yarmouth	—	—
Polenevke srednje velikosti	—	—
„ velike	—	—
Sladkor centrifug. v vrečah	—	—
„ certifikat.	—	—
Fazol Coks	—	—
Mandoloni	—	—

Hiša in hlev

naprodaj je na glavni cesti v vasi Bloškapolica, okraja loškega na Kranjskem. — Več se izve pri lastniku Ivanu Modicu-Gorupa hiš. št. 18 v isti vasi, ali pa pri upravništvu našega lista. 1-3

Candee-ve škropilnice

proti peronospori od mnogih strani za najboljše spoznane, se dobivajo le pri

Živic in družb. v Trstu

—12 ulica Zonta 5

po lanski niski ceni. — Dobivajo se tudi izvrstne žvepljalke za trte in in vsakovrstni stroji za kmetijstvo; mlatilnice in čistilnice za žito, stiskalnice za grozdje in tropine, mlinci za grozje, sesalke itd.

Priporočila se omenjena tvrdka vsem rojakom za obilne naročbe.

KWIZDE

izklj. priv.

restitucionalni fluid

(voda za pranje konj).

Se uporablja že 30 let z najboljšim uspehom po hlevih raznih dvorov, večjih hlevih civilnih oseb in vojaštva v okrepčanje pred hudimi napori in zopetno okrepčanje po naporih; ako se noga zvane ali izpahne, ako postanejo mišice trde itd. vsposoblja konja za posebna dela pri vežbanju konj (Training.)

1 steklenica gl. 1.40.

Pravo se dobiva le pod zgornjo varstveno marko po vseh lekarnah in drogerijah Avstro-Ogerske. Razpošilja vsaki dan glavna zaloga

Franz Joh. Kwizda,

c. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj, Kreisapotheker, Korneuburg bei Wien

Marijne kričistilne kroglice,

proti boleznim spodnjega dela telesa, proti boleznim na jetrih, vrtoglavici, zabasanju, 6-6 hemoroidom.

Škatljica 20 nov., 6 škatljice 1 gold.

Lekarna Franzoni

Via S. Antonio št. 5 poleg cerkve.

Griena bol kašalj, hrepučavica, promuklost, nabez, zadavica, rora, zapala ustijuh itd. mogu se u kratko vrijeme izličitii rabljenjem

NADARENH 1-8

Prendinijevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

Što jih gotovi Prendini. lučbar i ljekarnar u Trstu. Veoma pomažu učiteljem, profesorjeditom itd. Prebdjenih kašljnih noćih, navadne jutranje hrepučavice i gelenih zapaloh nastaje kao za čudo nzmimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Vnija se paziti od varalica, koji je ponacijaju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendinijeve sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kutijice (škatule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima tiskanu na jednoj strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa naputkom.

Prodaju se u Prendinijevoj ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih ljekarnah svijeta. 42-43

Dežnike in solnčnike

jednostavne do najelegantnejših iz solidnega blaga, skrbno izdelane v največjeji izberi in po čudovito nizkih cenah priporoča

L. MIKUSCH

v Ljubljani

Mestni trg šte. 15

tovarna za izdelovanje dežnikov in solnčnikov.

Preobleke in poprave se dobro in po ceni izvrše.

Naročila po pošti se hitro izvrše proti povzetju.

Prodajalcem na drobno so obširni ceniki na zahtevanje na razpolago. 9-9

Vozni listi in tovorni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod

„RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New York & Philadelphia

koncesionovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesionovani zastop 20-42

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17,

ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Spomladansko zdravljenje

najboljše je s čajem iz tavcentroz (millefiori). kri čisteče in neprekosljivo sredstvo zoper palenje v želodcu, hemoroidalno bolezen itd. — Zavitek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 nov., dobi se edino v 9 10

odlikovani lekarni Praxmarer (telefon 207)

Ai due Mori, Piazza Grande.

Poštne pošiljave izvršujejo se ne utegoma. Čuvati se je treba ponarejenega zdravila.

Peronospora (pál)

Sikalica Vermorel

s priznanim sredstvom za sikanje pri visokih in nizkih trtah. Posoda je vsa iz rudečega bakra. Delo je točno izvršeno. Jako koristno o rabi tekočine Neutrudi delavca Rabi se lahko več let brez da se pokvari.

BOLJE SO OD VSIH DRUGIH.

847 prvih nagrad pri raznih natecanjih. Edini zastopniki za Avstro-Ogersko Vit. Evg. prof. Giordano v Gorici, dež. kmetijska šola. in Henrik Pegan v Trstu, Via Sanità 17. — Cena prsto carine f. 22. — Brezplačni zamot. — Franco na postajah v Gorici ali v Trstu; v Trstu tudi na brod. Plača se napred. 9-10

Časv nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mjestah, sa solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pisanimi strojevi providjenu JEDINU SLAVENSKU

TISKARU U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, ročištnike, punomoći, cjenike, jestivonike, svakevrstne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cjenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalih (skladištu) sve potrebne tiskalice i knjige za crkvene urede.

Onda ima na prodaj sljedeće knjige: Kmetijsko berilo za nadaljevalno tečajje ljudskih škol in gospodarjev v pouk ciena prije 50 nč. sada 40 tvrdo vezana . . . n. 40
Sodnijski obrasci sastavl B. Trnovce . . . n. 20
Vilim Tel. prevod Cegnora . . . n. 40
Ljudmila prevod J. Lobana . . . n. 20
Filip prevod Križmana . . . n. 20
Antigona prevod Križmana . . . n. 20
Pjesma o svonu prevoo A. K. Istranin . . . n. 20
Istra pjesma . . . A. K. . . n. 20

Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicih zato ih sl. občinstvu preporučamo. Kod naručivanja tiskavnica i drugog, molimo naznačiti točno naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Carintia br. 28 u Trstu.

Občna deželna razstava

v proslavo stouletnice prve obrtne razstave leta 1791. v Pragi

pod pokroviteljstvom

Njeg. c. in kr. Veličanstva cesarja, Frančiška Josipa I.

Od 15. maja do dne 15. oktobra 1891.

1891.
PRAGA

Veda, umetnost, obrt, zemljedelstvo, slovesnosti, začasne razstave, sveteč vodomet, shodi, loterija itd. 9-10

Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič.

Tiskarna Dolenc v Trstu